Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CIV. № 192 JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, OCTOBER 8, 1997 CENTS 75 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК СЕРЕДА, 8-го ЖОВТНЯ 1997 р. Ч. 192 РІК CIV.

ЦЕНТРИСТИ ВИРІШИЛИ НЕ ПОБОРЮВАТИ СЕБЕ

Київ(Р.Р.). — Президент України Леонід Кучма зустрівся з представниками партій і об'єднань центристського спрямування, серед яких Демократична Партія України, Народно-Денократична Партія України, Соціял-Демократична Партія України (об'єднана), Міжреґіональний Бльок Реформ, Аграрна Партія України, Християнсько-Демократична Партія України, об'єднання „Крим — наш дім", Український Союз Промисловців і Підприємців, Партія Праці, Ліберальна Партія України і Партія Справедливости.

В результаті зустрічі підписано меморандум про узгодження дій в ході передвиборчої кампанії 1997–98 років. Документ уже підписали дев'ять партій і чотири громадських об'єднання. Партія Праці та Ліберальна попросили часу для узгодження з активами своїх партій.

Керівник СДПУ(о) Василь Онопенко зазначив, що це не створення одного бльоку, а лише домовлення про співпрацю під час передвиборчої кампанії. Він також зазначив, що меморандум залишається відкритим для підписання іншими партіями і бльоками.

Лідер НДПУ Анатолій Матвієнко прокоментував це ще коротше: „Партії просто домовилися не топити одна одну у виборах".

Европейський банк обіцяє гроші

Київ (УНІАР). — Европейський банк реконструкції і розвитку в разі успішного розв'язання проблем наступного року в Україні може здійснити проєкти на загальну суму 250 млн. дол., а за більш сприятливих умов ця сума може зрости до 500 млн. дол. Про це заявив президент ЕБРР Жак Деларозієр 3-го жовтня під час зустрічі з Президентом Леонідом Кучмою.

Як повідомило українське телебачення, обговорено проєкт виробництва ґазових лічильників в Україні на загальну суму 80 млн. дол., а також проєкти збереження електроенерґії. Л. Кучма подякував Ж. Деларозієр за участь у Консультативній раді, висловивши сподівання, що президент ЕБРР мав можливість переконатись у незворотності курсу реформ в Україні.

Зміна керівництва у Фонді Державного Майна дала поштовх до спільної з Урядом аналізи. Виявлені помилки, безгрошова приватизація відштовхувала інвесторів.

Л. Кучма поділився плянами щодо реформування енерґетичної галузі та акціонування у нафтопереробці. В свою чергу Ж. Деларозієр поділився враженням від зустрічей в Україні, нагадавши, що у травні наступного року Київ прийме учасників щорічних зборів ради директорів ЕБРР. Він запропонував зібрати синдикат банків для виділення кредиту для готелів, що приймуть учасників зборів.

Увагу приділено також кредитам для спорудження двох бльоків на Рівенській та Хмельницькій АЕС.

Злочинів у ЗСА стає все менше

Вашінґтон. — Новий звіт ФБІ констатує втішний факт: у З'єднаних Стейтах Америки п'ятий рік підряд зменшується злочинність, особливо тяжких злочинів. Наприклад кількість вбивств у 1996 році була найнижчою за останні 25 років.

Професор Бостонського університету Джек Левін пояснює цей процес відповідними демографічними обставинами: мовляв, людям, які народилися вже після Другої світової війни, тепер вже за сорок і, отже, вони стали поважними громадянами, неподібними до тих, якими вони були 10-15 років тому. Все ж головною причиною зменшення злочинности проф. Дж. Левін важає суворі заходи стримування злочинности.

Згідно зі звітом, за 1996 рік здійснено 19,645 убивств, що на 9 відсотків менше, ніж у 1995 році. Всього у минулому році зареєстровано 13.5 мільйона злочинів — на 3 відсотки менше, ніж рік перед тим. Злочинів, пов'язаних з насильством над особою, стало менше на 6.5 відсотка, злочинів проти власности — менше на 2 відсотки. Приблизно на стільки ж зменшилася кількість зґвалтувань, а грабіжників у країні за минулий рік стало менше на 7 відсотків.

Однак професор права в університеті Нортістерн Джеймс Фокс остерігає що, щоб громадськість і Уряд не брали цей звіт ФБІ як „основу для самозаспокоєння", бо цей документ дає тільки добру надію, але не знімає відповідальности суспільства за дальший стан справ у цій ділянці. На думку проф. Дж. Фокса, до 2005 року число молоді у ЗСА збільшиться на 15 відсотків, і „якщо ми будемо спочивати на лаврах, гадаючи, що вже всі проблеми розв'язано, то нас може чекати нова хвиля злочинности".

ФБІ оскаржило троє у шпигунстві

Вашінґтон. — Тут у понеділок, 6-го жовтня, ФБІ оскаржило троє осіб у шпигунстві для комуністичних таємних аґенцій ще від ранніх 70-их років. Всі троє оскаржені — це колишні радикальні студентські активісти з Висконсинського університету, котрі заприязнились через спільні ідеологічні погляди крайніх лівих спрямувань.

У своєму 200 — сторінковому оскарженні ФБІ підкреслює, що оскаржені намагалися проникнути у керівні органи Уряду ЗСА тільки задля того щоб могти мати доступ до таємничих документів, які могли б використовувати для своїх цілей. На сліди шпигунської діяльности оскаржених ФБІ натрапило під час аналізування документів розвідки колишньої Східньої Німеччини. Ними є: 39-річна Тереза Марія Сквілякот, котра від 1991 року працювала адвокатом Департаменту оборони, її чоловік 42-річний Курт Ален Стенд, окружний представник міжнародної профспілки робітників, і 49-річний Джеймс Кларк, який працював адвокатським помічником у Пентагоні, а опісля став приватним детективом.

Всі троє були офіційно оскаржені перед федеральним суддею в Арлінґтоні у Вірджінії, котрий наказав їх затримати до часу прелімінарних переслухань, призначених на четвер, 9-го жовтня. Якщо їх визнають винними, то їм загрожує доживотне ув'язнення.

У своєму оскарженні ФБІ стверджує, що впродовж десятиліть підсудні отримали десятки тисяч долярів за свою шпигунську діяльність від своїх східньонімецьких приятелів, з котрими порозумівалися мовою християнських місіонарів, називаючи себе „братами по вірі".

Республіканці-християни пропонують свій „Плян Маршалла"

Київ(Р.Р.). — Пресова служба Республіканської Християнської Партії (РХП) оприлюднила економічну доктрину, підготовану фахівцями і взяту центральним проводом партії за основу економічної програми.

Йдеться про „Плян виходу економіки України з кризового стану", запропонований відомим економістом, народним депутатом і академіком Володимиром Пилипчуком. Колишній член Демократичної Партії України В. Пилипчук перейшов у Республіканську Християнську Партію, очолювану Миколою Поровським.

Як відомо, РХП створилася у травні 1997 року після розколу УРП, з якої половина людей пішла за Богданом Ярошинським, а інша половина залишилася поза партією. З ініціятиви людей, які у найважчі часи були серед засновників Української Гельсінкської Спілки і Української Республіканської Партії, вирішено створити РХП і обрати лідером Михайла Гориня. Та Горинь свою кандидатуру зняв, і головою РХП став колишній дисидент і багаторічний політв'язень Микола Поровський. Розкол, на думку Поровського, стався через те, що прихильники Б. Ярошинського без відома керівних органів партії, змінили ідеологію і політичний курс УРП та застосували несправедливі методи щодо її членів".

До Центрального проводу новоствореної РХП увійшли: Микола Горбаль, Василь Овсієнко, Михайло Горинь, Богдан Горинь, Левко Горохівський, Тамара Просяник і Віталій Бондзик.

М. Поровський закликав своїх однопартійців до рішучих дій як в ідеологічному і організаційному структуруванні, так і в економічному пляні. Бо з одного боку „Уряд, Президент, Верховна Рада декляруують необхідність розвитку малого і середнього підприємництва, а з другого — на практиці отой 'малий' і 'середній' обдирають, як липку". І він платить не лише державі, а й усім іншим інстанціям, які його контролюють — пожежникам, міліції, податковій інспекції, ракетові, тому й банкрутує отой „малий" і „середній" бизнес, або переходить у тіньову економіку, під крило кримінальних структур. Отож, держава, яка покликана бути добрим пасічником, нагадує ведмедя, який ламає вулик і нищить бджіл, вважає М. Поровський.

Прагнучи допомогти державі і людям, РХП вирішила орієнтуватися на те середовище, з якого має народитися середня

(Закінчення на стор. 4)

Л. Кучма критикує П. Лазаренка

Київ(Р.Р.). — Президент України Леонід Кучма та прем'єр-міністер Валерій Пустовойтенко відвідали виставку „Одещина сьогодні", яка відкрилася в Українському Домі.

Віддавши належне економічним досягненням Одеської области, Л. Кучма і В. Пустовойтенко відповіли на запитання журналістів. Зокрема, Президент сказав, що новий закон про вибори ще не читав, юридична процедура на це відводить два тижні, але має намір підписати його, оскільки підтримує змішану систему виборів.

Президент і прем'єр-міністер також вірять у дієздатність нової програми виходу України з кризи, яку вже підготував Уряд. У ній, за словами В. Пустовойтенка, передбачено конкретні заходи, які погоджуватимуться з політичними партіями центристського спрямування. Сам прем'єр-міністер, як відомо, входить до Політичної ради саме такої Народно-Демократичної Партії. Президент Кучма також підтримав думку про те, що центристські партії є тією політичною силою, яка думає про майбутнє України.

Коментуючи недавню заяву Павла Лазаренка на установчому з'їзді „Громади" про намір створити тіньовий уряд, В. Пустовойтенко зазначив, що якість пропонованих П. Лазаренком програм давно всім відома. І хоч йому не хочеться критикувати свого попередника, „але, працюючи на своєму пості, він більше зробив для себе, навіть усе зробив для себе, а для держави забув зробити".

Президент Л. Кучма також зазначив, що не виключає можливих організаційних висновків, згідно з якими П. Лазаренкові доведеться „відповідати з точки зору права".

Ці заяви керівника держави і керівника Уряду оцінюється в пресі як передвиборчі закиди не лише в бік П. Лазаренка, а й об'єднання „Громада", яке він очолив.

УМІА поширює свою діяльність

Ню Йорк (Г. Колесса). — Поруч з новим поколінням дітей, які підростають в українській громаді, розростається й Український Музичний Інститут Америки в Ню Йорку. Прийнято викладачів Юліяна Китастого й Аллу Куцевич, і тим самим поширився перелік інструментів — окрім фортепіяну, скрипки, віолі й вокалу додалися ще бандура.

Як відомо, навчання в УМІА проводиться у двох руслах — виховання професійних музикантів, або ж надання музичної освіти тим, хто хоче поглибити свій мистецький кругозір і, крім того, здобути диплом УМІА. Особливу увагу, крім вивчення творчости західніх клясичних композиторів, приділяється українському музичному мистецтву.

За інформаціями щодо навчання в Нюйорському відділі УМІА слід звертатися до заступника голови інституту Оксани Харук-Боднар, тел. (201) 498-0863.

Ще одним доказом розвитку УМІА є відкриття нового його Відділу у Брукліні, Н. Й., при школі св. Духа. Керуватиме відділом Оксана Лиховид.

Цього року інститутові виповнюється 45 років. Ювілейний концерт відбудеться у неділю, 23-го листопада, в Українському Народному Домі, 140 Друга аве. в Ню Йорку. Початок о год. 2:30 після полудня.

А. Храпливий у передових рядах

Джерзі Сіті, Н. Дж.(О. Кузьмович). — Якось так складається, що в останніх роках ми пишемо дуже багато про наших земляків, які діють науково чи політично в Україні, а майже не доводиться нам зустрічатися із такими, що виконують не менше важливу та престижеву працю тут в американському середовищі. А таких в рядах середнього і молодого українського покоління багато, тільки може вони надто скромні, щоб розповідати журналістам про свої успіхи, або просто вони „одні з нас" та не думають, що відвідини чи розмови з журналістами тут є цікаві чи потрібні. А тим часом час пливе і щораз більше із покоління, що вже тут виростало та студіювало, здобуває великі успіхи, про які пишуть американці, але не ми. Тому саме розпочинаємо нову серію розмов з тими українцями, що

Д-р А. Храпливий в редакції „Свободи".

стоять тепер на передових місцях в індустрії, техніці чи політиці тут в Америці, щоб наші читачі знали про успіхи не лише земляків з України, але і тих у ЗСА, які можуть стати прикладом для нового доростаючого покоління, що шукає своїх шляхів та своїх досягнень.

І тут у нас на „перший вогонь" згодився піти д-р Андрій Храпливий, який охоче та без зайвих „але" приходить пояснити при-

(Закінчення на стор. 4)

В Україні

(З інформацій УНІАР)

АДВОКАТИ П. КУДЮКІНА ВИМАГАЮТЬ МЕДИЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ

МИКОЛАЇВ. — Адвокати колишнього президента Чорноморського пароплавства Павла Кудюкіна клопочуться перед Миколаївським обласним судом про призначення комісійної судово-медичної експертизи для їхнього підзахисного. Як відомо, Миколаївський обласний суд розглядає справу проти П. Кудюкіна, якого підозрівають у розкраданні державних цінностей та в незаконних валютних операціях. П. Кудюкін на судове засідання не вийшов, пославшись на погане здоров'я. Лікарі постановили діягнозу — стенокардія та хвороба серця, однак вважають, що в судовому засіданні він може брати участь.

ВЗЯЛИСЯ ЗА ПОДАТКИ

КИЇВ. — Державна податкова адміністрація України (ДПАУ) ґарантує забезпечити у четвертому кварталі надходження до бюджету майже 7 блн. грн. ДПАУ підготувала комплексну програму боротьби з ухиленням від сплати податків. Голова ДПАУ Микола Азаров на пресконференції заявив, що дану програму вже виконується на всіх рівнях податкових адміністрацій.

КОНФЛІКТ МІЖ ВЛАДОЮ І ЦЕРКВОЮ

ЧЕРНІВЦІ. — Митрополит Чернівецький і Буковинський УПЦ КП Данило вважає, що голова Чернівецької обласної державної адміністрації Георгій Філіпчук втручається у внутрішні справи Церкви, зокрема Буковинської епархії УПЦ КП. У зверненні на ім'я Президента України Леоніда Кучми Митрополит Данило просить захисту від сваволі над Церквою і вірними, від тиску та запрограмованої війни між буковинцями і галичанами. Приводом до скарги став розтаємничений буковинською пресою лист Г. Філіпчука до Патріярха УПЦ КП Філарета з пропозицією замінити Митрополита Данила „на корінного буковинця". Водночас Митрополит вважає, що Г. Філіпчук та його помічники „дезінформували Патріярха", повідомивши, що нібито 30 парафій цієї Митрополії перейшли до Православної Церкви Московського Патріярхату, а 10 — до УАПЦ. В такий спосіб, вважає Митрополит, було „спровоковано указ Патріярха про безпосереднє підпорядкування 27 парафій Буковинської епархії Київському Патріярхатові". За словами Митрополита Данила, Г. Філіпчук „нещадно розправляється" з депутатами й журналістами, які осудили його втручання у внутрішні справи Церкви. Звільнено з праці головного редактора газети „Буко-винське Віче" Вячеслава Мигалюка, чиниться тиск на голову комісії Чернівецької Обласної Ради з питань законности і міжконфесійних відносин.

ШАНСИ ВИГРАТИ ВИБОРИ ЧИ КУПИТИ МІСЦЕ СЕРЕД КАНДИДАТІВ

КИЇВ. — Голова Народного Руху України Вячеслав Чорновіл вважає, що новообрана Верховна Рада формуватиметься „не ієрархічним, а функціональним" способом. Рух турбуватиметься також про „етичну чистоту списку". Більшість кандидатів, включених від партії, кандидуватиме за мажоритарною системою. За словами В. Чорновола, до нього вже зверталися три особи, які пропонували 2 млн. дол. за місце у списку кандидатів у Верховну Раду від НРУ. Про це йшлося на засіданні Центрального проводу Руху. Учасники засідання ухвалили заяву, у якій сказано, що „з'явився реальний шанс змінити на краще політичну й економічну ситуацію в країні". Центральний провід НРУ ухвалив рішення перенести черговий з'їзд Руху з 12–14-го грудня на два місяці раніше, а саме на 18–19-го жовтня.

„ГРОМАДА" ЗВЕРНУЛАСЯ ДО СУДУ

КИЇВ. — Керівники Всеукраїнського об'єднання „Громада" надіслали до суду скаргу на голову Адміністрації Президента Євгена Кушнарьова, який на одній з пресових конференцій висловив сумнів щодо можливости вступу до об'єднання чесних людей. Голова Київської обласної координаційної ради „Громади" Валентина Стрілько зазначила, що чисельність партії „Громада" зростає і такі заяви цьому не перешкодять. Вона також вважає, що на Тернопільщині, Кіровоградщині та в Чернівцях на осередки „Громади" чиниться тиск з боку урядових установ. Стратегічною особливістю „Громади" В. Стрілько назвала розроблені партією програму виходу України з економічної кризи та програму соціяльного розвитку. Крім того, партія має намір вийти на вибори до Верховної Ради з максимальним числом кандидатів, а тоді створити „тіньовий уряд" і домогтися передчасних виборів Президента. „Громада" співпрацюватиме з усіма партіями, крім комуністичної. Голова „Громади" Олександер Турчинов сказав, що сьогодні об'єднання перетворюється із партії впливу на масову партію, чисельність якої вже досягла 17,000 осіб.

НОВА СИСТЕМА

КИЇВ. — Заступник міністра економіки Олександер Яременко повідомив, що легка промисловість України постала перед необхідністю створення умов для використання місцевої сировини і власного виробничого потенціялу. На п'ятьох українських підприємствах запроваджено нову систему переробки льону, що включає каталізування. За його словами, система каталізування волокна місцевого виробництва дозволить замінити бавовняне волокно на льняне і скоротити імпорт бавовни. Введено систему зустрічної контролі над ввезенням товарів народного споживання. Для контролі за суб'єктами підприємницької діяльности митні служби передають інформацію до податкових органів про обсяг ввізних товарів. Подібну систему Яременко пропонує застосувати і всередині країни. За його інформацією, у 1996 році українські підприємства закупили в українських виробників 80 відсотків шкіряної сировини і 80 відсотків штучного хутра, з чого можна було виготовити майже 100 млн. пар взуття, а задекляровано лише 2 млн. пар.

У СВІТІ

У НЕДІЛЮ, 5-ГО ЖОВТНЯ, у Ріо де Женейро Папа Іван Павло II закінчив своє чотироденне паломництво до Бразилії. Під час своїх виступів у столиці країни Папа постійно підкреслював важливість традиційних вартостей родини. Основним моментом його відвідин була прощальна відправа — Служба Божа на морському побережжі в Ріо, де учасниками було понад 1.5 млн. осіб. У своїй проповіді на згаданій Службі Божій Іван Павло II, не зважаючи на всякі припущення щераз підкреслив вчення Католицької Церкви, що супружжя є підвалиною здорової та відповідальної родини, котра в свою чергу є підставою здорового суспільства.

НОВА АДРЕСА „СВОБОДИ",

яка ввійде в життя від

понеділка, 13-го жовтня 1997 року:

SVOBODA
P. O. Box 280
2200 Route 10
Parsippany, NJ 07054
Tel.: (973) 292-9800

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.
Svoboda: (201) 434-0237; Fax: (201) 451-5486. UNA: (201) 451-2200
Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446 (914) 626-5641, Fax (914) 626-4638, e-mail: fqsst@aol.com
Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".
Головний редактор: Зенон Снилик
Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Історія повторюється

Виглядає, що новий російський закон про релігії, який підписав нещодавно президент Боріс Єльцин всупереч протестам демократичних сил, занурює Росію у новий маразм тоталітаризму і репресій, втягуючи за собою до певної міри й Україну. На зміну Комуністичній партії приходить Російська Православна Церква, яка, не гребуючи засобами, починає підкорювати всі інші релігії, навіть за межами своєї території.

Цей сумний висновок підтверджує те, що нещодавно спеціяльні загони міліції і федеральної служби безпеки захопили Богоявленський собор, резиденцію Архиєпископа Адріяна, семінарію і монастир в Ногінську під Москвою, які належать Українській Православній Церкві Київського Патріярхату. Напад цей нагадує собою облави, які влаштовувала совєтська влада на нелеґальні Церкви в колишньому Союзі. Ґумовими кийками побито і потім кинуто до в'язниці сотні вірних. Кайдани одягнули навіть самому Архиєпископові Адріянові, зламавши йому перед тим руку. Не подивилися на те, що він не тільки духовна особа, але й депутат Ногінської міської ради і має депутатську недоторканість.

Таке швидке втілення цього закону в життя, зрештою, мало дивує, бо він повертає суспільство до його звичного русла. Демократія, релігійна терпимість, цивілізованість виявилися невдалим експериментом, оскільки поняття ці чужі для російської ментальности, зформованої „керівною і спрямовуючою силою" — КПСС — а ще раніше царатом. Переслідування інакодумаючих, вишукування „ворогів народу" або Церкви, придушення і поглинання інших — ось що визначає свідомість російського обивателя, робить його росіянином.

Тому й кинулися „правоохороні" органи так ревно виконувати новий закон, який нарешті знов дав можливість для самоствердження і відновлення втраченої „душевної" рівноваги. Оскільки самостійність України і, зокрема, УПЦ КП є найбільшою болячкою російських імперіялістів, першою жертвою було обрано церковний комплекс Богоявленського собору, який є центром УПЦ КП в Російській Федерації. РПЦ помстилася за те, що в 1992 році Київський Патріярхат відокремився від Московського та ще й осмілився відкрити на території Росії свої храми, яких там біля 20. За новим законом повне право на власніть мають тільки ті церкви, які є зареєстровані в органах влади не менше як 15 років. Оскільки в 1982 році УПЦ не було ні в Росії, ні в Україні, російська влада і РПЦ мають цілком законні підстави для привласнення майна УПЦ КП.

Діставши певну моральну компенсацію від захоплення українських православних храмів, РПЦ, яка відчуває себе новою „спрямовуючою силою" російського суспільства, вже спокійніше зможе почати тотальний наступ на всі інші „нетрадиційні" конфесії. Наступною жертвою будуть, очевидно, протестантські громади, число яких значно виросло після розвалу комуністичної системи. Оскільки протестантські конфесії є менш формальні і наголошують більше на особистому пережитті відносин з Богом, ніж на дотриманні обрядів, вони є більш пристосовані до сучасних капіталістичних умов життя. Це, звичайно, привабило значну частину людей, особливо молоді, потенційних вірних РПЦ. Не можучи конкурувати з іншими конфесіями на рівних умовах, РПЦ вирішила розправитися з ними силою закону.

Україна повинна засудити цей закон, а також захоплення Богоявленського собору, яке є не просто релігійною справою, а й антиукраїнським виступом, порушенням прав людини і свободи совісти. На жаль, на такі принципові і рішучі дії українського керівництва нема покищо великих надій, бо воно толерує антиукраїнську діяльність РПЦ на своїй власній території. Нещодавно Одесу відвідав Патріярх РПЦ Алексій II, який закликав дві незалежні УПЦ об'єднатися навколо УПЦ Московського Патріярхату. Мало того, його підтримав на переговорах з ним Вселенський Патріярх Вартоломей. Київський Патріярхат звинуватив українське керівництво в слабості за те, що воно дозволило приїхати в Україну Алексію II з місією „релігійного імперіялізму", як висловився Патріярх УПЦ КП Філарет. Крім того, нещодавно під монастирем св. Феодосія — єдиним монастирем УПЦ КП у Печерській Лаврі — знайдено чотири кілограми вибухівки.

Отже, не зважаючи на те, що Україна є незалежною державою, боротьба з „нетрадиційними" конфесіями перекидається і на її територію. Маючи 6,000 громад — найбільше від будь-якої іншої Церкви в Україні — РПЦ має значну базу для „підпільного" втілення російського закону і в Україні. Можна, звичайно, тішитися, що розгроми храмів в Україні не будуть здійснюватися відкрито, серед білого дня і з допомогою міліції. Але якщо Уряд буде мовчати, потураючи цим самим РПЦ, причини і для цієї втіхи можуть розвіятися.

Ярослав Гайвас

АЗІЯТСЬКИЙ РЕНЕСАНС

I

Дві події, сповнені глибоким історичним значенням і далекойдучими наслідами в загальносвітових вимірах, співторують з іншими силами шлях людському родові у третє тисячоліття. Це розвал совєтсько-російської імперії, що була головним гамульцем розвитку людського роду, і протиставне їй своїм змістом і своїми практичними цілями відродження азійських народів. Про час великого національного зрушення, що прийде для китайського народу, з різних боків було багато мови і перебачувань, а про збудження і ренесанс азійських народів, доки він не надійшов, мало було чути.

Континент прокинувся

Цікаво, що в український грунт сімдесять років тому, в добі спроб відбудови української держави, думки про азійський ренесанс посіяв наш культурний і політичний діяч Микола Хвильовий. В той час у самій Азії зовнішні умовини та рівень розвитку азійських народів азията-людини не дозволяв на візію такого ренесансу, якщо вона вже формувалася у зародку, то була заслаба, щоб мобілізувати передових людей, а за ними й людські маси для боротьби за неї. Китай був у повному розкладі, а Японія, яка перейшла „еру Мейджі" і ставала потугою, не тільки не дбала і не впливала на своїх азійських сусідів, але навпаки — розпочала агресивну політику проти них. Занепад Китаю кидав свою тінь на інші азійські народи. Японія, використовуючи занепад Китаю, під кінець XIX століття пішла першою війною проти Китаю, яку без труду виграла і після якої крок за кроком здобувала нові концесії від Китаю, аж до 1931 року, коли вона почала великий наступ на Китай, одночасно починаючи силою поширювати свої впливи серед інших азійських народів. Це, очевидно, здемобілізувало морально цілий азійський континент, північну частину якого аж до Тихого океану ступнево завоювала Росія. Війна Японії проти Китаю була і для Китаю, і для інших азійських народів катастрофою. Проти Японії спершу воювали національні китайські сили, а пізніше в ту війну включилися чинно комуністи. Спільний фронт проти Японії націоналістів з комуністами скінчився війною між ними, а на кінець 1949 року при допомозі Росії перемогли комуністи, за вийнятком острову Тайвану, куди відійшли переможені рештки китайських національних збройних сил на чолі з Чан Кайшеком, перебрали владу і там національний уряд продовжував свою діяльність.

Вашінгтон, який безперервно допомагав національному урядові Китаю і фактично годував та озброював його військо, взяв Тайван під свою опіку. Тайван і Південна Корея стали політичними і мілітарними базами ЗСА в Азії. Свою матеріяльно-фінансову політику Тайванові Вашінгтон з часом замінив ініціятивою і фінансовою підтримкою вже не лише американського уряду, але й американських господарських сил, у поставленні на ноги їхньої господарки. Ця політика дала величезні результати: Тайван та Південна Корея стали першими азійськими країнами, яких названо „господарськими тиграми" за їхні великі успіхи. З часом до них приєдналися Сінгапур, Маляйзія та інші. Постав ланцюг китайських малих держав — чинників не лише у китайській, але світовій господарці.

Як Китай став економічною потугою

Приблизно в тому самому часі Китай змінив свою нераціональну й під кожним оглядом шкідливу совєтську господарську систему, передав сільське господарство працюючим на землі селянам, а після кількох великих успіхів перейшов до приватизації промислу, що там носить назву „усуспільнення приватної власности". За 15 років Китай став господарською потугою. У відрізненні від Японії Китай сприяв таким змінам в інших менших китайських державах і поволі почав поставати щось неначе бльок китайських та інших господарських інтересів. Згідно з опініями світових фінансових фірм, в той час, коли Китай відбивав у свому книговеденні і публічному звітуванні фактичний стан, інші азійські державні „нуворіші" поводилися занадто ліберально. З преси відомо, як одна велика французька бугальтерійна фірма дістала від групи підприємств завдання фахово сконтролювати ті підприємства, щоб вони могли задоволити вимогу світових фірм, заки дістануть кредити і привілеї. Французи взяли всю документацію тих фірм, яка стверджувала, що вони разом заробили до більйона долярів. Після грунтовної перевірки стверджено ними, що ті фірми мали близько одного більйона втрат, а не зисків. Іншим слабим місцем у фінансових установах було кредитування. Кредит давали, не перевіряючи, чи одержувач об'єктивно спроможний сплатити його згідно з умовами. На господарські й фінансові установи в тих державах кинулися спекулянти. Сьогодні ті спекулянти творять величезну силу. Вони оперують такими більйоновими сумами, що, як сказав маляйзійський прем'єр-міністер, втратити на операціях не можуть, бо мають такі колосальні фонди, що „правим чи лівим", а завжди виграють. Спекулянти валютою ніякої господарської функції не виконують. Вони гандлюють грішми. Колись держава виплачувала через свої уряди, тепер наймає банк, який їй полагоджує ту справу. Колись тільки ліцензовані банки та установи могли продавати й купувати гроші. Тепер перехопили це спекулянти.

Власне жертвою того всього впали азійські держави, особливо Таїланд, Маляйзія, Індонезія, Філіппіни, а в меншій мірі Сінгапур та інші. Спроба спекулянського капіталу заатакувати Гонг Конг не дала плянованого ними успіху. „Острівні китайці", які є головним чинником у Гонг Конгу, згідно з міжнародними фінансовими колами, мають найкращих книговодів, найліпших директорів і достатні резерви, щоб відбити спроби спекулянтів. Так сталося і тепер. Атака спекулянтів не прийшла несподівано. Від якогось часу з різних боків приходили вістки, що фінансові установи й узагалі господарки тих країн загрожені. Бо в додатку до всього в них була забагато чужого спекулятивного капіталу, над яким ніхто, крім спекулянтів, не має контролі. Літом цього року почався наглий спад на біржах і ринках тих азійських держав. Виявилося, що спекулянти випродали свої акції та інші цінні папері, а викупили багато чужої валюти, в першу чергу долярів. Ціни акцій катастрофально падали, а чужа валюта, особливо доляри, росла в ціні. Всі ті країни забезпечення своєї грошевої одиниці пов'язували з доляром. Тепер це лопнуло, державі скарби не мали відповідних засобів для витрат і вони здевалювали свою грошеву одиницю, і то високопроцентово. На це чекали спекулянти, які зі своїми грішми мали відкрите поле до попису. Таїланд став перед небезпекою державного банкрутства. Йому треба було монетарної допомоги. Міжнародний валютний фонд цю допомогу в сумі 16 блн. дол. дав, а крім того інші азійські держави теж запропонували допомогу. Китай дав один більйон, так само Гонг Конг. Тепер ті держави, які пережили крах, опинилися перед конечністю відбудови. Щоб осягнути стан, який був перед крахом, забере роки й великі засоби, які мусять дати народи, в яких і так переважає біднота.

(Закінчення буде)

Ярослав Ликтей

У 50-ліття ПАУК д-рові В. Шандорові на згадку

Прочитавши перший том дуже цікавих спогадів д-ра Вікентія Шондора під заголовком „Карпатська Україна 1938-1939", я рішив дещо пригадати про цього українського патріота та щирого приятеля американських вояків українського походження, які майже 50 років тому служили в американських збройних силах під час Корейської війни. Він також прислужився своїй новій країні — Америці. Українці хотіли якнайбільше розказати американцям про свою поневолену батьківщину, а американці бажали якнайбільше довідатись про комунізм і про життя наших співвітчизників під большевизмом.

Совєтський Союз сильно боявся українських „буржуазних націоналістів", як він часто називав українських патріотів, бо знав, що цей націоналізм, головно український, може розсадити „імперію зла" і страшив ним цілий світ, а головно Америку. Українцям не хотілось бути безбатченками і бути рабами старшого брата, чи кого іншого, і тягнути тяжке ярмо. Вони не хотіли служити ні нацистам, ні комуністам чи іншим „-істам". Большевики тратили великі суми грошей, щоб очорнити, принизити і оплюгавити кожного патріотичного українця, який хотів жити у своїй власній державі. Як дядько казав, „з вилами на ворога не підеш", і тому українці були змушені вчитись воєнної техніки і ремесла від своїх ворогів і тоді зі зброєю в руках ждати відповідного часу, коли свою військову вмілість зможуть застосувати в боротьбі за свою омріяну державу, а УПА була змушена воювати на два фронти — проти нацизму і большевизму.

Коли вибухла Корейська війна, наші недавні гімназисти, абітурієнти чи випускники інших шкіл опинились в американських збройних силах, а головно в армії. Мене і Петра Китастого покликали до армії з Капелі Бандуристів ім. Тараса Шевченка, що була під керівництвом Григорія Китастого, яка мала осідок в Дітройті, Миш. З нами покликано сотки інших українців, які опинились у вишкільних таборах, розкиданих по цілій Америці. Я з кількома українцями попав до вишкільного табору Форт Дикс в Ню Джерзі. Під час війни військовий вишкіл був напружений і тяжкий, бо американці навчились багато з власного пережиття та польових операції під час Другої світової війни. Вони хотіли захистити американських вояків, даючи їм першорядний вишкіл і воєнну техніку.

Крім технічного і фізичного вишколу, в армії вчили про американського антагоніста — комунізм, а знаним гаслом було: „Знай свого ворога". Тоді комунізм мав великий апетит і хотів проковтнути цілий світ. Добра цей комунізм нікому не приносив, хіба самим комуністам, партійцям, чи апаратникам, а підкорені люди сильно бідили і часто, наражуючи своє життя, від нього втікали. Непокірних большевики засилали на Соловки „ведмедів пасти", на Сибір, до ГУЛагів, на заслання, розстріли, тортури, ґеноцид, а Україні прийшлось за непокірність пережити нечуваний голокост. Тут українці американській армії дуже пригодились, бо знали про все, що діялось в СССР. Українці все лихоліття пережили і лише деяким чудом вдалось із цього пекла на землі вирватися.

На американських військових лекціях зайшла потреба многогранно висвітлювати ворога, проти якого американські вояки воювали. Американські вояки українського походження брали активну участь у дискусіях про комунізм. Одначе їм треба було переконливих аргументів та якнайбільше добрих матеріялів про Ук-

(Закінчення на стор. 3)

Мирослав Семчишин

Ми напередодні XXI століття

II

Беручи більше чи менше поважно усю прогностику, про яку ми згадували, нам приходиться говорити про все те саме, що наша державність за шість років формувалась і далі формується на схрещенні двох століть і перед нами виринає питання: яким шляхом далі йти Україні? Наша відповідь одна: її треба повторити за Миколою Хвильовим, за його гаслом з 1925 року: „Геть від задрипанки Москви! Лицем до Европи!" Пригадаймо, що серед найвищих кіл державної адміністрації в минулому році появились дві або три публікації таких авторів, як Табачник, Видрін, Гриньов, що в завуальованій формі проповідували нам промосковські, чи федералістичні, а то й проросійські тенденції, визнані як шкідливі, несприятливі і вицофані з обігу, а двох з них авторів поплатилися своїми службовими постами.

Тому 80 років Михайло Грушевський написав брошуру (це було напередодні революції) п. з. „Хто такі українці і до чого вони змагають?". Нам треба сьогодні такого актуального Грушевського, який поставив би питання рубом і чітко сформулював би нашу національно-державну плятформу. Але що ж, маємо цілу масу статтей — більших чи менших, а такої книги ще не видно. Крайня пора, щоб нас перестали годувати різними лжеконцепціями, як пише один публіцист на сторінках нового журналу „Критика". Ми розбиті на партії, партійки і бльоки, і пора нам перестати тупцювати біля ідеології „кравчукізму", чи дуже модної тепер ідеології „кучмізму", і в Народно-демократичній „партії влади" бачити спасіння для України.

Поява і самоствердження української держави на карті світу не пройшло уваги дослідників, друзів і недругів. Про дискримінаційну імперіялістичну історіографію Росії і її імперської лженауки, очевидно, згадувати не будемо. Та й польська історична школа мала також антиукраїнське спрямування і, можливо, що тільки в останньому часі небезпека російського імперіялізму змушує поляків їх шукати надійного партнера в Україні.

А коли ми при історіографії, то не можемо поминути доволі цікавої дослідницької статті німецького історика Марка фон Гагена, що тому два роки появилась у передовому славістичному журналі "Slavic Review" під промовистим заголовком: „Чи Україна буде мати свою історію". Основні погляди цієї статті, щодо, назагал прихильного, факту виникнення української держави, зводяться до таких точок:

* Історична ідентичність української держави — це поважна проблема.

* Українці мусять мати свою офіційну історію, бо слабкість української історії в порівнянні зі західними державами в тому, що її кордони упродовж століть були проникливі, нестабільні, і це довело до проникнення інших культур, що впливали на українську культуру (Польща, Росія та ін.).

* Суспільство України є багатоетнічне, і тепер Україна перебуває в процесі формування української нації на державно-політичній основі.

* Громадянство та історія не можуть бути „зарезервовані" тільки для української етнічної групи; вони мають бути відкриті для всіх етнічних груп, зокрема таких великих, як російська, польська, жидівська.

* Історія України XIX століття написана як інтелектуальна і культурна, бо культура була політикою. Ідею української державности найкраще зберегла діяспора. Діяспора плекала історичну і національну спадщину, і новостворена незалежна Україна потребуватиме громадянської патріотичної історії України як націй-держави.

Після трьох великої історичної ваги актів, якими були проголошення суверенности України 16-го липня 1990 року, 24-го серпня 1991 року — державности, і 1-го грудня того ж року — референдуму, актів, що творять з погляду міжнародного права фундамент новосформованої держави, яка виринула зі століть небуття, — всі інші акти стали вже історією.

І тут напрошується особливі рефлексії:

Чи є ще на світі будь-який інший народ, щоб аж таким тернистим, кам'янистим шляхом цілі століття прямував до своєї, мільйонами жертв освяченої, мети?

Чи є ще другий народ, щоб від тисячоліть на власній землі, у цій же своїй власній державі так важко, так драматично змагався за права і привілеї своєї рідної мови?

Чи є ще друга така держава у світі, у якій всенародною волею обраний парлямент має у своєму складі третину, чи більше, депутатів, з якими треба вести боротьбу, бо ж вони — відкриті вороги держави, українського народу, вороги його основних інтересів, прав і його майбутнього.

Це ті дивовижні парадокси, що супроводять наше національно-державне життя. Таким же парадоксом є сучасний стан української культури в українській державі, тієї культури, що повинна трансформувати збірну психіку народу і лікувати з російсько-комуністичної травми та промощувати шляхи до нових обріїв, до всенаціонального відродження. В цьому аспекті ми у серйозному становищі. Навіть дуже контроверсійний у своїх поглядах один із дорадників Президента, Володимир Гриньов, автор книжки, що не принесла йому славу, „Україна, якою її бачу", 1995 рік, пишучи про збереження інтелектуального культурного капіталу відмічає, що „виразні ознаки духової деградації суспільства і руйнування культури є великою спадщиною тоталітарного режиму. Теперішні керівники, — пише він, — не тільки вкрай мало зробили для збереження культурного і науково-технічного потенціялу, але й доклали руки до його дальшого руйнування".

Останнім питанням у тематиці наших міркувань — це питання державно-правового устрою.

Тому півтора року на сторінках „Свободи", в статті „Національна ідея і майбутнє України", я підсумував доволі важливу дискусію, яка велася в українській публіцистиці на рідних землях про те, якою має бути українська держава, яка перебуває в процесі закріплювання своїх правно-державних форм, і на яких основах повинно відбуватися оце державо-творення.

З одної сторони, маємо етнічну концепцію, що ґрунтується на цінностях, які плекали ми в ході нашої історії, а з другої сторони — маємо концепцію політичної нації, різноетнічної, що живе на Україні також століттями, і держава мусить захищати права кожного громадянина і дати йому можливість виявити свою культуру і стати співтворцем, співпартнером української репрезентативної нації.

Дуже чітко й переконливо сформулював таку, до деякої міри компромісову, концепцію, яка має стати домінантною в усіх ідеополітичних прямуваннях, академік Микола Жулинський. „Для нової держави потрібна національна державна ідеологія, — каже Жулинський, — і наше завдання спонукати народ до самоздійснення національної ідеї, що повинна стати в українській державі національним хребтом". Ця чітко обґрунтована концепція має стати орієнтиром для кожного громадянина і для всього суспільства.

В одному з інтерв'ю останнього часу М. Жулинський ще раз ствердив: „Мусимо усвідомити, що Україна — це ще не один десяток років боротьби і важкої праці для того, щоб ми мали український народ, як про це записано в нашій Конституції, тобто те, що конденсує всі нації та всі народності, які живуть в Україні, але на чолі титульної нації — української".

* * *

Маємо тільки одну-однісіньку Україну. З нею радіємо і з нею болієм. Її переживаємо та слідкуємо за її кожним кроком, нею живемо. Тож повіримо у пророчі слова великого Франка, який 90 років тому, в дуже тяжкі для нас часи, писав:

„Та прийде час, і ти огнистим видом
засяєш у народів вольних колі,
струснеш Кавказ, впережешся Бескидом,
покотиш Чорним морем гомін волі,
і глянеш як хазяїн домовитий
по своїй хаті і по своїм полі".

У Мейплвуді відзначено роковини незалежности України

Мейплвуд, Н. Дж. — У вівторок, 5-го серпня, посадник Еллен Давенпорт тут на публічному засіданні повного Міського комітету проголосила день 24-го серпня Днем Незалежности України.

Посадник з радістю привітала представників української громади, заявляючи, що з великою радістю виконує свою сьогоднішню функцію — підписання проклямації про святкування 6-ої річниці відновлення незалежности України. У своєму слові вона докладно згадала про всі заслуги американців українського походження та їх вклад у політичне, економічне і культурне життя міста Мейплвуд, нюджерзького стейту та ЗСА, при чому підкреслила наполегливість кількох поколінь американських громадян українського роду, які десятками літ плекали ідею про здобуття незалежности України. Вона також підкреслила загальну сильветку тих подій, що допровадили до проголошення і створення незалежности України 24-го серпня 1991 року в Києві. З найкращими побажаннями молодій незалежній Україні посадник Давенпорт вручила представникові української громади і радному УНС Андрієві Кейбіді проклямацію. Передаючи документ, посадник дала розпорядження про вивішення українського прапора поряд з американським перед будинком Міської ради для відзначення цього урочистого дня.

А. Кейбіда прийняв проклямацію від посадника міста і сказав: „Українська громада у Мейплвуді вдячна за цю традиційну проклямацію. Я складаю вам всім подяку від себе і всім тим, які підтримували ідею незалежности України продовж 32-ох років".

У п'ятницю, 22-го серпня, о год. 9:30 ранку, група жителів Мейплвуду, Н. Дж., та околиці зібралась у будинку Міської управи, щоб відзначити 6-ту річницю незалежности України.

Очолювана А. Кейбідою (справа), українська група при піднесенні прапорів у Мейплвуді, Н. Дж.

Урочистість відкрив сотрудник о. Леонід Мальков, ЧНІ, української католицької церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку, молитвою, якою дякував Господеві за ласки та просив дальшої опіки для України та її народу.

Після цього член Міської ради Ґеррі Раєн з радістю привітав понад 100 присутніх членів української громади та їхніх приятелів, заявляючи при цьому, що з великою радістю підписав проклямацію з нагоди 6-ої річниці незалежности України.

А. Кейбіда подякував Ґ. Раєнові за його ввічливість до української громади.

Сотрудник о. Л. Мальков, ЧНІ, закінчив цю церемонію молитвою за всіх присутніх та прохав Всевишнього про благословення для українського народу. Опісля А. Кейбіда, як представник української громади, подякував членові Міської ради Ґ. Раєнові за його участь у святкуваннях.

Після відспівання американського й українського національних гимнів Ґ. Раєн вивісив український прапор на щоглі Міської ратуші.

Н. Н.

Газета Нюз-Рекорд помістила статтю А. Кейбіди про значення відновлення незалежности української держави.

МИНУЛОЇ НЕДІЛІ, 5-ГО ЖОВТНЯ, всього два дні після усунення деяких працівників Організації Об'єднаних Націй, уряд Конго попередив, що має в пляні закрити деякі інші закордонні аґенції допомоги втікачам у східній частині країни. Міністер внутрішніх справ Мвензе Конжоло заявив репортерам засобів масової інформації, що б'юро комишенера ООН для справ людських прав „починає пхати носа в політичні діла уряду нашої країни".

Щедрий дар УВАН у Канаді для Національного Університету „Києво-Могилянська Академія"

Одним з проєктів діяльности УВАН у Канаді був проєкт „Допомога бібліотекам НаУКМА", який вдалося здійснити зі сприятливими результатами. Щоб краще збагнути значення і суть цього проєкту, доцільно буде познайомитися з його особливістю.

Як відомо, УВАН у Канаді зараз же після свого заснування тут у 1949 році розпочала широку програму діяльности в різних сферах науки і культури. Крім дослідницької роботи, головно в ділянці мовознавства, літератури, фольклористики, бібліографії, історії українського поселення у Канаді, УВАН розвинула широку видавничу діяльність.

Для установ такого типу, як УВАН на еміґрації, видавнича діяльність це одна з найважливіших ділянок праці її існування. Бо коли такі вияви діяльности, як наукові сесії, конференції, публічні виклади тощо, не залишають по собі тривких слідів, крім, може, записок чи коротких пресових звідомлень, то наукові видання зберігаються і стають свідченням праці й внеском у розвиток науки.

Отож, розуміючи це важливе завдання, УВАН у Канаді протягом своєї майже півстолітньої діяльности, незважаючи на важкі умови та недостачу фондів, все таки зуміла випустити цілу низку серійних видань, що виходили періодично, та ряд позасерійних праць, у числі яких є монографії і розвідки відомих українських і неукраїнських вчених. Крім того, у видання академії входять „Збірники" статтей, присвячених окремим питанням чи подіям.

Для ілюстрації видавничої преси та наочного потвердження значення згаданого проєкту УВАН наведемо тут назви важливіших видань. Інформації базуються в основному на „Індексі до публікацій УВАН", складеному працівниками „Слов'янської колекції" бібліотеки Манітобського університету. Додатково використано й списки УВАН.

Авторами публікацій були українські і неукраїнські вчені, спеціялісти своїх ділянок науки. Імена багатьох з них широко відомі на міжнародному науковому форумі. Для прикладу тут назвемо деяких авторів: Степан і Роман Смаль-Стоцькі, Ю. Шевельов, В. Чапленко, К. Антонович, І. Огієнко (Митрополит Іларіон), П. Ковалів, Ґ. Сімпсон, Д. Чижевський, Л. Білецький, Д. Дорошенко, В. Розе, В. Кірконнелл, Я. Б. Рудницький, І. Мірчук, Ю. М. Луцик, В. Свобода, Й. Кіршбавм, А. Качор, В. Й. Кісілевський і інші.

Більшість згаданих імен — це старше покоління науковців, і чимало з них вже відійшло від нас. Але авторами публікацій УВАН був цілий ряд і новішого покоління вчених. Між ними треба хоч би побіжно назвати таких, як О. Баран, Ю. Книш, Я. Розумний, О. Ґерус, В. Жила, Б. Чопик, Р. Б. Климаш, І. Ґерус Тарнавецька, Н. Апонюк, Б. Білаш, В. Ісаїв, С. Ярмусь, П. Томась, П. Біланюк, Р. Сербин, М. Антонович-Рудницька, М. Марунчак, Я. Славутич, В. Ревуцький і інші.

Суттєве значення тих публікацій заключається в тому, що в них, крім фактичного наукового матеріялу, подекуди відчуваються і окремі погляди деяких авторів і дух епохи.

Отож минулого року президент НаУКМА, проф. Вячеслав Брюховецький, будучи добре ознайомлений з виданнями УВАН та їх цінністю, офіційно звернувся до Президії УВАН з проханням передати до НаУКМА комплекти видань Академії та надсилати наступні видання, щоб тим забезпечити молодому поколінню студентів можливість доступу до широкого кола наукових інформацій.

Очевидно, що маючи за мету своєю працею спряти розвиткові науки і культури, УВАН позитивно поставилася до задуму й прохання президента НаУКМА. Після обговорення формальностей було складено й підписано угоду про співпрацю між цими двома установами.

Вслід за полагодженням формальностей почалося приготування і відповідне пакування книжок до висилки. Приготовлено 560 пачок книжок, що вагою становили 10 тонн і відправлено до Києва 24-го січня 1997 року, як дар від УВАН у Канаді для НаУКМА.

Вантаж цей становили комплекти усіх згаданих вище серійних видань, збірники наукових статтей і розвідок та цілий ряд позасерійних більших чи менших публікацій, а то й цілих комплектів, видань та фірмованих Академією протягом її півстолітньої видавничої ділянки. Наукову вартість цього дару у даний час оцінити ще важко, але монетарна вартість висланих книжок перевищує третину мільйона долярів, не враховуючи коштів пересилки.

Згідно з повідомленням директора бібліотеки НаУКМА Т. Єрошенко, книжки одержано в Києві 14-го березня 1997 р., а в квітні наспів до УВАН лист подяки президента НаУКМА.

Тепер без сумніву можна пересвідчитися, що вибрані принципи діяльности УВАН у Канаді, а зокрема видавнича праця, не були хибними. Наукові видання, як бачимо, не тільки що будуть свідчити про внесок академії в науку, але ці видання УВАН понесли в Україну, крім плодів вільної науки, ще й свою специфічну духовість. І так вони сприятимуть там у підготові нових сил, нових поколінь, які творитимуть для народу нові вартості.

Н.Н.

Ню Гейвен відзначив 6-ту річницю незалежности України

Нюгейвенська громада відзначувала 6-ту річницю української державности. В неділю, 24-го серпня о год. 9-ій відбулася Служба Божа в наміренні українського народу в католицькій і православній церквах. Під час Богослуження ветерани американської армії Станиці ч. 33 і 1-ої Української Дивізії УНА зі своїми прапорами стояли на стійці.

Дня 6-го вересня відбулася друга частина святкування, яку відкрив проф. Іван Гелюк, голова Світочного Комітету, в церковній залі св. Михаїла, вітаючи присутніх і підкреслюючи, що впродовж шести років Україна пройшла складний шлях політичного утвердження, одначе перед нею ще тяжка дорога економічно-суспільного перетворення, що забере багато часу, терпеливости і зусиль.

Святочну доповідь виголосив мгр Мирон Мельник, аналізуючи теперішній стан економічного розвитку України, котрий потребує ще багато удосконалень в переході до ринкової системи. Мгр Карло Гарвеі відчитав проклямацію губернатора стейту Коннектикат Джана Ґ. Ровленда. Анна Боровик продеклямувала два вірші — „Софія Київська" Сеника і „Перестрога" Нетреба. З черги дуже успішним був виступ бандуриста Михайла Андреця, який відспівав чотири пісні: „Запорізький марш", обр. Теліги, „Кант про спасіння", обр. М. Андреця, Де мажор, Друга частина „Сонати" Бортнянського та імпровізацію до мелодії „Млинок" М. Андреця.

Парох православної церкви Богдан Калинюк продеклямував свій вірш „Тобі, Україно" і відспівав „Прозу", а його син Богдан продеклямував батькове „Любіть Україну". Жіночий хор при православній церкві відспівав молитву „Боже Великий".

На закінчення Іван Буцяк і Дмитро Малик висвітлили уривки з фільму святкування 6-ої річниці незалежности в Києві.

Відспіванням національного гимну закінчено мистецьку частину свята.

Майстром церемоній був мгр Богдан Данко. При каві і солодкім, приготованим Марійкою Антонишин, присутні мали нагоду порозмовляти про цей пропам'ятний день.

І. Т.

У 50-ліття...

(Закінчення зі стор. 2)

раїну, її історію та Совєтський Союз. До мене написав Томас Дармопрай, крайовий комендант Українських Американських Ветеранів, і обіцяв помогти, та майже в той самий час я сконтактувався із д-ром Вікентієм Шандором, секретарем ПАУК (Пан-Американської Української Конференції).

Ця організація була заснована 1947 року в Ню Йорку, а її завданням було спряти пан-американській дружбі та єдності, поборюючи комунізм і допомагаючи Україні визволитись від чужого ярма. Відділи ПАУК знаходилися у Вінніпеґу, Канада; Парані, Бразилія; Буенос Айресі, Арґентина; Каракасі, Венесуеля і Асунціон, Параґвай. Президентом ПАУК був о. д-р Василь Кушнір, заступником Лонгин Цеґельський, генеральним секретарем Степан Шумейко, касиром Дмитро Галичин і секретарем д-р В. Шандор.

Д-р Шандор провадив кореспонденцію зі мною під час мого перебування в американській армії, як рівнож і з іншими вояками. Він висилав різні матеріяли про Україну, які нам були потрібні, переважно в англійській мові, але в пакунках були книжки і видання в українській мові. Така кореспонденція була дуже корисна. Ми одержували від нього листи, в яких знайшли теплі слова, братерську пораду, розраду та новини про українське життя. Завжди він це робив дуже справно, без зволікання та з військовою точністю. Д-р Шандор вишукував для нас книжки, сам їх читав і тоді поручував їх нам. Ці книжки ми читали, засвоювали різні факти й арґументи та використовували це все у наших військових дискусіях, коли обговорювали СССР. Інші вояки, які цікавились Совєтським Союзом, позичали ці книжки і так вони йшли з рук до рук. Книжки ми також давали до бібліотек. Д-р Шандор висилав нам також українські платівки, включно з творами Капелі Бандуристів.

На тлі тих книжок на лекціях вив'язувались цікаві дискусії, які продовжувались у бараках. Це була та муравлина праця, яка як вода, що капає на камінь, згодом у нім робить дірку. Хоч поволі, але американці вчились про Україну. В американській середній школі мало вчили про СССР, а як вчили, то дуже поверховно, уважаючи СССР своїм союзником, який доміг побороти нацизм і Японію та ще дещо про господарку і про конференцію в Ялті. Тому джерела, які вони знаходили у книжках, що вислав д-р Шандор, були справді дуже цікавими для них. Ці книжки мені дуже пригодились у моїх військових клясах. Вони помагали бачити комунізм таким, яким він справді був і з яким американські вояки боролись у Кореї. Українці тоді мали велику нагоду розказати американцям про себе й Україну та ширити про неї правду.

Хай цих пару слів буде подякою за цю працю, яку ПАУК і д-р Шандор робили для нас, вояків американських збройних сил, для українського народу, поневоленої тоді ще України і його нової країни — Америки. Щира подяка, Вам, дорогий земляче. На многі літа, пане докторе Шандор!

Г. РУСЕДСЬКИЙ ВИГРАВ У ШВАЙЦАРІЇ

Базель, Швайцарія. — Григорій Руседський, тенісист українського роду, народжений в Канаді, який змагається за Англію, виграв турнір тут в закритій залі, перемагаючи у фіналі австралійця Марка Філіппусіса вислідом 6:3, 7:6 (8:6), 7:6 (7:3). Після цієї перемоги 25-літній Г. Руседський ввійшов до першої десятки найвище рангованих тенісистів у світі.

ОФІЦІЙНІ ЧИННИКИ ПОВІДОМИЛИ у четвер, 2-го жовтня, що Дженет Ріно, генеральний прокуратор ЗСА, вирішила поширити існуюче слідство Департаменту юстиції у справі телефонічних передвиборчих збіркових закликів віцепрезидента Ал Гора. Цим кроком вона наблизила цю справу до наступної фази, де буде вирішуватися чи потрібно до розгляду цієї справи втягати окремого незалежного слідчого. Дж. Ріно відкинула вимогу республіканських членів Палати Репрезентантів про потребу незалежного слідчого для розгляду інших потягнень Білого Дому для збирання передвиборчих фондів — запрошення на каву з президентом Биллом Клінтоном, ночівля у спальні Лінкольна жертводавців більших сум на передвиборчу кампанію демократів і.т.д. Яке буде рішення в цьому випадку покищо невідомо.

З великим смутком повідомляємо, що 20-го вересня 1997 р. у місті Велланд, Онтаріо, по тяжкій недузі, відійшов у вічність на 85-му році життя, наш дорогий МУЖ, ТАТО, ДІДО, БРАТ і ВУЙКО

СВ. П.

МИХАЙЛО ДІДУХ

Нар. у селі Залужани (Татари), повіт Самбір. Активний член ОУН на рідних землях, брав участь у похідних групах 1941 р. Був членом Народного Союзу і працював у других організаціях.

ПОХОРОН відбувся 24-го вересня 1997 р. у церкві св. Арх. Михаїла у місті Велланд. Похоронений на українськім цвинтарі св. Володимира у Оквіл, Онтаріо.

Залишив у великому смутку:
дружину — АННУ
синів — ОЛЕГА з дружиною ЛЮБОЮ
— ОРЕСТА з дружиною НАТАЛКОЮ
— ОСТАПА з дружиною ЛЮБОЮ
внуків — ЛЮДМИЛУ, АНДРІЯ, БОГДАННУ, ЯРОСЛАВА і СТЕФАНКУ
сестер в Україні — ЕВДОКІЮ з родиною
— ЮЛІЮ з родиною
швагрову — ВАЛЕРІЮ КАЙДУ з дітьми ІРИНОЮ, ІГОРОМ, ПЕТРУСЕЮ з мужем РІЧАРДОМ МІТЧЕЛ
кузинів — АННУ ТАРНАВСЬКУ і
— ТЕОДОРА РАКА у Філядельфії
ближчу і дальшу родину, односельчан і приятелів в Канаді, ЗСА й Україні

ПОДЯКА

Складаємо щиру подяку д-рові О. Валерові за велику лікарську поміч покійному.

Також дякуємо отцям Монс. К. Дачукові та д-рові І. Кутешеві, котрий прибув з Монтреалю.

Родині, приятелям і знайомим за участь у похоронних відправах, за молитви, співчуття, чудові квіти та за щедрі пожертви на добродійні цілі в пам'ять покійного.

У глибокому смутку

РОДИНА

Помолімось за наших друзів

ЗАУПОКІЙНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ

за спокій і вічну радість душ померлих Добродіїв Фонду Катедр Українознавства

Впреп. о. декан Петро Огірко відслужить Заупокійну Святу Літургію в п'ятницю, 17-го жовтня 1997 року, о год. 9-ій ранку, в УКЦеркві Покрови Пресвятої Богородиці, в Озон Парку, Н.Й., за блаженної пам'яті:

д-р Ірену Гребеняк
Стефана Гробельського
Бориса Губку
Йосифа Іванова
Ольгу Мирославу Ковальчук
Евгена і Фалину Кульчицьких
Івана Ляша
Соню Микитку
д-ра Ярослава Миндюка
д-ра Мирослава Орловського
Степана Петика
Марію Піхурко
Михайла Плешканя
інж. Степана Процика
Марію з Вергановських Сташинську

Всіх Вп. жертводавців ФКУ просимо про молитви за померлих наших друзів. Помоліться в часі відправи Заупокійної Богослужби, щоб поєднатись з нами в поході молитов до Всевишнього за тих, що творили добро.

Вічна Пам'ять Померлим Добродіям ФКУ!

ГОЛОВНА ЕКЗЕКУТИВА ФОНДУ КАТЕДР УКРАЇНОЗНАВСТВА (ФКУ)

Ділимося сумною вісткою з приятелями і знайомими, що в п'ятницю, 3-го жовтня 1997 р. в Рочестері, Н.Й. відійшов у вічність

бл. п.

ОРЕСТ ГАФТКОВИЧ

нар. 17-го квітня 1918 р. в Бучачі

ПОХОРОН відбувся 6-го жовтня 1997 р. в церкві св. Йосафата у Рочестері, Н.Й.

Залишив у глибокому смутку:
дружину — ІРИНУ
сина — д-ра ЕРАСТА з родиною
тету — АННУ КАПІТАН
сестру — ЗОНЮ ГРИНІВ з родиною
братову — МАРІЮ ТЕСЛЮ з родиною
сестрінку — АНІЗІЮ КОЦИК-МАНДЗІЙ з родиною
братанків — ДАНУСЮ САЛАМАХУ з родиною
— ІВАНА ГАФТКОВИЧА з родиною
— д-р МАРІЙКУ ГАФТКОВИЧ-СІЙ з чоловіком ОРЕСТОМ ТАРНАВСЬКИМ
— ІГОРА ТАРНАВСЬКОГО з родиною
кузинку — ЛЕСЮ КРУПУ з родиною
племінниць — СЯНЮ ГАФТКОВИЧ-КУЗЬМУ з родиною
— НАДЮ ГАФТКОВИЧ
— ОМЕЛЯНА ГАФТКОВИЧА з родиною
— ОРЕСТА ГАФТКОВИЧА
— ЛЮБУ ЗАВАЦЬКУ

Замість квітів проситься складати пожертви в пам'ять покійного на Український Музей в Ню Йорку або на будівельний фонд у Зарваниці.

У СЕРЕДУ, 1-ГО ЖОВТНЯ, Франція повідомила союзників НАТО, що французькі військові старшини, котрі від 1966 року є відсутніми з цієї військової структури, не повернуться до неї після її реорганізації в кінці цього року. Причиною такого їхнього рішення є твердження, що ЗСА не є готовими передати управу важливого Південного командування у Неаполі в руки европейського військового старшини. Французький міністер оборони Алейн Рішар на засіданні НАТО у Мастріхті в Голляндії, повідомив, що на запрошення НАТО стати Франції повноцінним членом він відповів, що „через розбіжність поглядів щодо европезування структури командування ми не є готовими сьогодні змінити свою 30-річну політику“.

ОХОРОНЕЦЬ ТРЕВОР РІС-ДЖОВНС, єдиний, що вижив з автомобільного випадку, в котрому загинула Діяна, принцеса Валії, був звільнений минулої п'ятниці, 3-го жовтня, з паризької лікарні. Т. Ріс-Джовнс, якому 29 років, другий раз був допитуваний у четвер, 2-го жовтня, місцевими слідчими, котрі намагаються збагнути причину того трагічного випадку, що стався 31-го серпня в Парижі. Одначе молодий охоронець не зміг покищо нічого пригадати з останніх хвилин перед випадком і тим самим погасив сподівання тих, які думали, що він допоможе роз'яснити питання, зокрема, щодо причетности фотографів на мотоциклях у погоні за автом з принцесою. Т.Ріс-Джовнс з Парижу гелікоптером від'їде до Англії, але ніхто не знає де саме в Англії він перебуватиме на дальшому лікуванні.

У БАГДАДІ, СТОЛИЦІ ІРАКУ, чотири невідомі озброєні чоловіки вечором у суботу, 4-го жовтня, закидали ґранатами та обстріляли будинок Організації Об'єднаних Націй. Вислідом того збройного нападу було цілковите знищення одного автомобіля та ушкодження двох інших. Одного напасника було поранено та затримано військовиками іракської армії, три інші втекли. Речник ООН Ерік Фалт підкреслив, що досі ніхто не взяв офіційної вини за той напад на головну канцелярію Світової організації здоров'я, де також приміщуються інспектори ООН, які в Іраку слідкують за програмою „нафта- за- харчі“ . Ірак підозрює у тому нападі Іран.

МИНУЛОЇ СУБОТИ, 4-ГО ЖОВТНЯ, у Вашінґтоні відбулося багатолюдне віче виключно чоловічої християнської організації „Дотримання обіцянки“, метою котрої, згідно зі заявої проводу, є поновити християнсько-релігійні почування серед чоловіків Америки. Сотні тисяч учасників цього евангелицького чоловічого руху зібралися у столиці країни, щоб своєю появою задемонструвати чисельність їхнього руху, але в першу чергу щоб отримати а у багатьох випадках і оновити свої особисті християнські почування опікунів своїх родин. Одначе не всім до вподоби припав цей збір, бо в ньому дехто вбачає формування політично впливового консервативного і протижіночого чоловічого руху.

АМЕРИКАНСЬКИЙ НАУКОВИЙ дослідник Стенлі Прусінер став нобелівським лавреатом з ділянки медицини 1997 року за свою працю, котра допомагла у важливому розумінні хворіб пов'язаних з слабоумством. С. Прусінер є професором біохемії Каліфорнійського університету в Сан Франсіско. Проголошуючи у понеділок, 6-го жовтня, вістку про отримання нобелівської нагороди, Шведський каролінський інститут підкреслив, що досліди С. Прусінера допомогли світові багато краще зрозуміти хвороби Альцгаймера та скажених корів, через його відкриття Пріону — фактора спричинювання хворіб, подібного до бактерії чи вірусів.

Відзначення 6-ої річниці незалежности України

У вівторок 12-го серпня, о год. 7-ій вечора, на публічне засідання Міської ради в Юніон, Н. Дж., прибула українська делеґація в складі: Михайло Лащук, Володимир Васьків, Микола Козюпа, Василь Цюрпіта, Степан Кметь, Михайло Шпигульський, Борис Процюк та Павло Батьків.

Посадник міста Ґреґорі Міллєр з радістю привітав представників української громади, а зокрема П. Батьківа, з яким він приятелює понад 10 років і який зараз видужує після складної операції серця, одначе, помимо того, нині прибув, щоб взяти участь у засіданні.

„З великим задоволенням виконую сьогодні свою службу, — заявив посадник міста, — бо це є день вашого великого свята, 6-ої річниці незалежности України“. Після його короткого слова була підписана Проклямація, в якій сказано: „День 24-го серпня проголошую в місті Юніон — днем Українським, і на це свято запрошуємо всіх громадян міста, взяти активну участь в солідарності з українською громадою. Протягом двох тижнів святкувань українські прапори будуть майоріти по головних вулицях міста разом з зоряними-американськими... У день 24-го серпня, на щоглі перед ратушем має бути піднятий державний прапор України аж до „Дня праці“ (Лейбор день)“. З черги передав підписану ним проклямацію П. Батьківу та М. Лащукові, і тоді всі стали до знимки. Того ж вечора церемонія передавалася по телевізії — каналі 34.

В неділю, 24-го серпня, був гарний соняшний день. О год. 11:30 рано перед будинком міської ратуші зібралася патріотична громада міста Юніон та околиць: отець Леонід Мальков, сотрудник української католицької церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку, представники громадських і молодечих організацій, Українсько-американські ветерани на чолі з доктором Бемком, вояки Української Повстанської Армії, члени 1-ої та 2-ої Дивізії УНА та СУМА, щоб величаво й соборно відзначити цей великий день для українського народу.

Заля була майже виповнена. Святочну церемонію відкрив представник від УККА, який є головою СУМА в Ірвінґтоні — Михайло Шпигульський, який покликав хорунжих Ничая та Й. Мельника внести державні прапори ЗСА та України.

Ведучи програму, М. Шпигульський представив посадника міста Юніон Ґреґорі Міллєра, членів управи та гостей і попросив відспівати державний американський гимн.

Святочну молитву перепровадив о. Леонід Мальков. Перше слово було надано посадникові Ґ. Міллєру, який щиро та дружньо привітав українську громаду з національним святом 6-ої річниці незалежности України, побажав успіхів українському народові в розбудові добробуту й щасливого життя та мирної праці й побудови української держави. Відчитавши Проклямацію, передав її представникові громади Михайлові Лащукові.

Слідом М. Шпигульський (в англійській мові) та В. Васьків (в українській) коротко з'ясували етапи боротьби українського народу та згадали імена тих, які своїм життям платили за святу волю та саму ідею незалежности. Свято незалежности України — це наше свято, отже коріння в нас одне, українське, та спільна наша боротьба за державу. Скривавлена Україна кількакратно, демонструючи перед світом, намагалася високою ціною своїх жертв здобути Богом дане право жити вільним життям на своїй власній землі аж до незабутнього 24-го серпня 1991 р., коли з волі народу Верховна Рада України проголосила її незалежність, яка вже 1-го грудня була підтверджена 92 відсотками голосів народу України. За шість років своєї незалежности Україна здобула поважні осяги. Зріс престіж української держави в очах західнього світу. Україна вже вступила на міжнародну арену, як держава, з якою вже сьогодні світ починає рахуватися, але крім успіхів, український Уряд мусить боротися з проявами безладдя, анархії, русифікації та безробіття. Одначе почуття територіяльної самобутности і національне мислення збільшилось. Ми віримо, що крім тих негараздів Україна вистоїть і вийде переможно у боротьбі за свій добробут і волю.

На закінчення М. Шпигульський відчитав звернення амбасадора України в ЗСА Юрія Щербака до української громади в З'єднаних Стейтах з нагоди свята 6-ої річниці незалежности України.

Закриваючи свято, М. Лащук подякував посадникові Ґ. Міллєрові та представникам управи міста за прихильність і зрозуміння до нашої громади, всім представникам організацій та всім учасникам і попросив о. Л. Малькова закінчити цей великий день. Опісля всі вийшли на площу, де відбулося підняття українського прапора.

На чолі походу троє юних сумівців (Дарця й Оксана Лащуки та Данилко Шпигульський) несли на руках великий державний прапор України, за ними ішли двома рядами ветерани, а далі і вся громада. По хвилині на щоглу урочисто піднімався під спів національного гимну прапор України. На цьому було закінчено велике свято 6-ої річниці української незалежности в Юніон. Того ж дня, о год. 7:00 вечора, в українській католицькій церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку, при сослуженні чотирьох отців, відправлено святочний Молебень в намірені українського народу та молодій українській державі. Церква майже була заповнена вірними з Нюарку та околиць.

Участь у Молебні з прапорами взяли Вояки Товариства Української Повстанської Армії, Об'єднання 2-ої Дивізії УНА та ООЧСУ. На жаль, з якихось причин решта ветеранів та молодечі, громадські організації не прибули в одностроях та з своїми прапорами на найбільше державне свято України. А шкода, бо коли ми молимось, то чи розуміємо слова „... Боже, нам єдність подай!“

Щира подяка належиться друзям за вклад їх праці: Володимир Васьків, Степан Кметь, Микола Козюпа, Василь Цюрпіта, Михайло Лащук, Михайло Шпигульський, а зокрема, Павлові Батьківу, за постійне старання й спроможність у вивішуванні українських прапорів в Юніон.

Степан Кметь

А. Храпливий...

(Закінчення зі стор. 1)

ступно його співрозмовниці з редакції „Свободи“ про свою працю та свої успіхи.

Д-р Храпливий закінчив студії фізики докторатом і від 1980 року працює у відомій широко лябораторії Белл в ділянці технології світла. Як сам каже, його досліди можуть, а радше вже мають великий вплив на світову комунікацію. Його дослідна лябораторія працює послідовно над тим, щоб якнайбільше інформацій передавати світловим волокном з одного місця на друге.

— Бачите, коли ми розпочинали досліди, то були щойно перші світлохвилеві розмови у 80-их роках. Сьогодні в 1997 році ці оптичні волокна можуть нести тисячі інформацій. Для прикладу, знайте, що завдяки тим світловим волокнам можна тепер переводити 35,000 телефонічних розмов у кожному волокні рівночасно.

— Мені важко це зрозуміти. Але чи завдяки тим волокнам можна буде всеціло позбутися телефонічних дротів до загального зв'язку?

— Сьогодні ще працюють електричні дроти, але за декілька років їх вже не буде взагалі потрібно, коли ціла комунікація перейде на цю нову техніку.

— Бачу із журналу, що його видає лябораторія, що ви були іменовані в 1996 році заслуженим науковцем, або як це кажуть „Bell Lab Fellov”. Виясніть нашим читачам, що це таке ці „Справжні хвилі” або „True wave fiber”, що ви їх винайшли.

— Над тим я працював доволі довго, принаймні півтора року. Мені ішлося про те, щоб винайти новий рід світлових волокон та в цей спосіб, щоб вони передавали більше інформацій. Це мені вдалося і саме цей новий тип волокна назвали „True wave fiber”. Ним можна одночасно переводити 250,000 розмов без уживання давніх телефонічних дротів чи інших способів зв'язку. Це моє уліпшення дало лябораторії Белл можливість заощадити мільйони долярів через упрощення світового зв'язку та цілої системи. Цей патент одержав декілька міжнародних нагород.

— Тоді можна справді вітати вас із вашими успіхами та винаходами, напевно в цій ділянці ваше ім'я добре вже відоме.

— Так, я публікую свої досліди у різних світових науково-технічних журналах, бо питання зв'язку оптичними волокнами це справа актуальна. Отже наша лябораторія є широко відома, а ці три волокна включно з тим, що я винайшов уживають в Европі та Японії, поруч з Америкою, але моя фірма має патент і головна лябораторія є таки наша. Тут ми можемо вимінюватися досвідом, інформаціями, часто беремо участь у наукових конференціях та у публікаціях. Розуміється, престиж лябораторії залежить від кількости публікацій та участи у конференціях різного характеру.

— Ще скажіть, будь ласка, яке становище України до тих нових способів зв'язку?

— В Україні ще немає багато дослідів у цій ділянці, тому, що вони надто коштовні, але все ж є велике зацікавлення і поволі впроваджують нові системи зв'язку через радієві антени, а щойно відтак прийде на чергу наш оптичний зв'язок волокнами. Це прийде — питання лише коли.

— Дякуємо вам за ваші інформації. Ми горді, що ви здобули своїми дослідами нові шляхи для світового порозуміння і що тим принесли славу українцям. Бажаємо вам успіху у нових винаходах.

Республіканці...

(Закінчення зі стор. 1)

кляса, тобто — селян, робітників, релігійні організації, науковців і фахівців усіх напрямів.

Свою економічну програму РХП спрямовує на боротьбу з високими податками, неплатежами, майже відсутністю інвестицій тощо. Податок на додану вартість пропонується зменшити на половину, податок і прибутки —з низити з 30 до 20 відсотків, відрахування із заробітків пропонується зменшити із 54 до 33 відсотків і з них 25 відс. спрямовувати до пенсійного фонду, а 8 — на соціяльне забезпечення. Дефіцит бюджету за таких умов становитиме 7–8 блн. дол. Відтак пропонується взяти 10 блн. дол. чужоземних кредитів на сім років. Водночас пропонується механізм зниження кредитової ставки Національного Банку України, а також і комерційних банків, до 10–15 відсотків. Це дозволить включити більше фінансових ресурсів на реструктуризацію та підйом економіки.

У програмі пропонується також низку інших заходів, які не викличуть інфляції, сприятимуть приростові валового продукту і дадуть змогу вчасно повернути борги.

Лідери РХП вважають, що патріотизм політиків полягає „не у вмінні говорити про необхідність вирішення проблем, а в тому, щоб узяти на себе їх вирішення”.